

Keskisuomalaisen valokuvataiteen aluenäyttely
Galleria Ratamo, Jyväskylä, 11.11.–5.12. 2021

Minulla oli ilo kuratoida Keskisuomalaisen valokuvataiteen aluenäyttely tänä vuonna. Se on esillä Galleria Ratamossa, Jyväskylässä, 11.11.–5.12.2021.

Näyttely perustuu avoimeen hakuun: yli viisikymmentä taiteilijaa tarjosi teoksiaan näyttelyyn, mukaan pääsi kahdeksantoista taiteilijaa tai taiteilijaparia.

Tämän tyyppisillä, avoimeen hakuun perustuvilla näyttelyillä on Suomessa pitkä perinne, jota on hyvä vaalia. Ajan henki suosii toisen tyyppisiä näyttelyitä, niitä jotka syntyvät kuraattorin aloitteesta: hän valitsee teeman ja kutsuu haluamansa taiteilijat sen ympärille. Sekin on hyvä menetelmä ja tuottaa yleisilmeeltään selkeitä ja teemoiltaan johdonmukaisia näyttelyitä, mutta se ei ole ainoa hyvä menetelmä. Avoimeen hakuun perustuvat näyttelyt kertovat suuremmin mitä taiteilijat kulloinkin tekevät, mitkä teemat heitä riivaavat ja mitkä tyylit houkuttavat. Tällaiset näyttelyt ovat eräänlainen inventaario taiteen kulloisestakin tilasta ja puolustavat minusta hienosti paikkaansa kuraattorivetoisemmin suunniteltujen näyttelyiden rinnalla.

Jotkut pitävät tätä näyttelylajia yleisön kannalta rasittavana sekasotkuna, jossa on aina vähän sitä sun tätä. Saman asian voi kuitenkin kokea myös monipuolisuutena ja rikkautena. Toivon, että Keskisuomalaisen valokuvataiteen aluenäyttelyn yleisöä viehättää kuratoimani näyttelyn monipuolisuus ja runsaus.

Näyttelyssä on kolme teemaa, jotka nousivat mukaan tarjotuista teoksista:

TEEMA 1: LUONTOSUHDE

(Mikko Auerniitty, Petri Blomqvist, Hilda ja Jaana Polamo)

Ihmisen suhde muihin lajeihin on nykytaiteen tavallisin teema, hyvästä syystä. Miten meidän pitäisi kohdella muita lajeja, kun tiedämme, ettei biologian näkökulmasta esimerkiksi minulla ja naudalla ole olennaista eroa? Entä mitä tehdä ilmastonmuutokselle ja mitä ajatella kuudennesta joukkosukupuutosta — ensimmäisestä ihmisen aiheuttamasta?

TEEMA 2: KEHO JA KUOLEVAISUUS

(Ole Andersson, Joonas Ahtikallio & Anssi Ruuska, Niina Huisman, Kapa, Susanna Kääntä, Emmi Minkkinen, Vesa Muhonen, Tiina Salminen).

Ihmiskehon tutkiminen on yksi valokuvataiteen vahvimista perinteistä. Kamera on lahjomaton todistaja, ja vaikka kuvaaja voi valinnoillaan muuttaa paljon, monet valokuvataiteilijat edelleen luottavat valokuvan todistusvoimaan, siihen että kameralla voi pysäyttää hetken ja kehon, tarkastella sitä miten läheltä tai kaukaa tahansa — ja pysähtyä miettimään kauneuskäsityksiä, ihmisen eri ikäkausia, minäkuva, seksuaalisuutta ja kuolevaisuutta.

TEEMA 3: VALOKUVAAMINEN ON ETÄISYYDEN OTTAMISTA

(Mikko Hietaharju, Matleena Jänis, Heikki Kynsijärvi, Maria Kärkkäinen, Anne Kalliola & Päivi Röppönen, Riku Luomaa, Rune Snellman).

Etäisyyden ottaminen umpituttuihin asioihin tai näkymiin on sekin yksi valokuvataiteen suurista perinteistä. Kekseliäs ihminen voi kameran kanssa saada meidät näkemään asiat uudessa valossa ja miettimään asioiden yhteyksiä ja mittasuhteita tuoreella tavalla.

Valokuvataiteen monimuotoistuminen näkyy näyttelyn teoksista hyvin. Muinainen jako dokkarikuvaamiseen ja ns. taidekuvaamiseen on kadonnut. Tilalle on tullut täysi taiteellinen vapaus käyttää kameraa mitä luovimmilla tavoilla ja laajentaa valokuvataidetta myös vaikkapa installaatiotaiteen, taidegrafiikan, maalaustaiteen ja käsitetaiteen puolelle.

Tervetuloa näyttelyyn!

Helsingissä, 4.11.2021,

TEEMU MÄKI

taiteilija / kirjailija / ohjaaja / tutkija (kuvataiteen tohtori)

Suomen Taiteilijaseuran puheenjohtaja